

ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ

kain_chatchawan@hotmail.com

ตลาดนัดสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลาดคำเที่ยง

ตลาดนัดสินค้าเกษตรอินทรีย์โรงเรียนคาราวินวิทยาลัย

ห้องเรียนภูมิปัญญา (8) ตลาดผักเกษตรอินทรีย์

5 นศุกร์ของทุกสัปดาห์ พ่อ แม่ ลูก ในกลุ่มเกษตรกรรมธรรมชาติแม่ทาสนุกสนาน ช่วยกันเก็บดอกผลแห่งผลผลิตในแปลง แม่ตัดยอดชะอมอวบอ้วนที่จะกำมือมากองไว้ร่วมกัน พ่อเอามัดตัดพันปลีกกล้วย ลูกปลิดลูกฝรั่ง ขนุน ส้มโอ ลูกอะไรที่โตพอตัววันนี้ถูกเก็บหมด ค่อย ๆ ใส่ลงในช่องชะลอมไว้อย่างเป็นระเบียบ

ผลจากน้ำมือที่ผลิตจากน้ำแรง งอกงามสดเขียว รอให้เก็บกินเก็บขายเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัว สุขใดไหนเล่าจะเท่ากับการได้

เก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกร หลังจากเหน็ดเหนื่อยเพาะปลูกดูแลจากต้นกล้าอ่อน ๆ มาจนเติบโตใหญ่ในเวลานี้

วันเสาร์เช้ามีด ลูกตื่นเตรียมตัวยกผักใส่รถยนต์มุ่งตรงไปยังตลาดผักเกษตรอินทรีย์ ที่กลุ่มได้ร่วมกันเช่าพื้นที่ในตลาดคำเที่ยง ในตัวเมืองเชียงใหม่ จำหน่ายผักปลอดสารพิษให้กับผู้บริโภคในเมือง

เมื่อผู้บริโภคต้องการจะซื้ออาหารที่ไม่มีสารพิษ ผู้ผลิตเองก็ตั้งใจผลิตผักไร้พิษมาจำหน่าย ทุกเช้าวันเสาร์

ตลาดนัดสินค้าเกษตรอินทรีย์โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์

คนทั้งสองกลุ่มมาพบกันเป็นประจำรู้จักคุ้นเคยประหนึ่งเป็นที่หนึ่งกัน ซื่ออกันไปตามกันมา ตบกันมาขายกันไป

เรื่องราวของพืชผักแต่ละอย่างมีทั้งผักพื้นบ้าน ผักพันธุ์ใหม่ ๆ ขั้นตอนการปลูก รายละเอียดการดูแลพุ่มผัก โดยทุกขั้นตอนไม่ใช่สารเคมี ถูกถ่ายทอดสู่ผู้ที่จะนำไปปรุงกินเป็นอาหารจนกระจำใจ

ชอบกินผักอะไร ซื่อแล้วเอาไปทำอะไรกิน เก็บผักอย่างไร ถูกบอกเล่าจนคนปลูกเริ่มเข้าใจคนกิน คนกินก็

เข้าใจคนปลูก

“แรก ๆ คนกินก็อยากจะกินผักแบบเดียวกันตลอดทั้งปี ผักคะน้า ๆ ๆ ผักกาด ๆ ๆ ซึ่งผักพวกนี้จะปลูกได้ดีในฤดูหนาว พอฤดูอื่น ๆ ปลูกยาก แผลงมาก ดังนั้นถ้าเราปลูกผักตามฤดูกาลจะดีที่สุด อากาศ ความชื้น พื้นดิน แต่ละฤดูไม่เหมือนกัน ถ้าเราฝืนธรรมชาติก็จะได้ผลออกมาไม่ดี” สมาชิกกลุ่มเล่าให้ผมฟังในช่วงแรกเริ่มเดิมที

แล้วค่อย ๆ คลี่คลายในเวลาต่อมา “จริง ๆ แล้ว ผักพื้นบ้านเราเองนี่ดีที่สุด จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกมาตลอดทั้งปี ตามฤดูกาลที่เหมาะสมของเขา การเก็บผักพื้นบ้านไปขาย ดีสำหรับคนปลูก แต่คนกินไม่รู้จักคุ้นเคยผักพื้นบ้าน ไม่รู้จะเอาไปปรุงกินอย่างไรอีก ต้องคุยกัน ทำความเข้าใจกัน พอคุยกันบ่อย ๆ ก็เข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น”

เริ่มวิถีชีวิตที่แตกต่าง รู้ว่าคนในเมืองนี้ไม่ค่อยมีเวลา ถ้าเด็ดผัก หั่นผักไว้ให้พร้อมที่จะเอาไปทำเลย เขายังชอบขายกันไป ซื้อกันมา คุ้นเคยสนิทสนมกันมากขึ้น ก็จะบอกกันว่า อยากได้ผักนั้นผักนี้ บางช่วงก็ขอให้ช่วยทำขนมนั้นขนมนี้มาให้

ความสัมพันธ์ค่อย ๆ งอกงาม เหมือนผักที่หมั่นดูแลรดน้ำพรวนดินอยู่เป็นประจำ มีอะไรก็พูดคุยกันโดยไม่ต้องเกรงอกเกรงใจ มีอะไรแนะนำกันไปก็มา

การเรียนรู้ผ่านสายสัมพันธ์ที่ค่อย ๆ สานแน่นขึ้น

ตลาดนัดสินค้าเกษตรอินทรีย์หมู่บ้านแลนด์แอนด์เฮาส์

ทุกวัน จากคนซื้อผักกับคนขายผัก มาสู่คนที่รักสุขภาพห่วงใยธรรมชาติเหมือนกัน จนมาเป็นคนรู้จักสนิทสนมกัน เป็นเพื่อนเป็นที่เป็นที่มั่นกันไป ใครมีความรู้อะไรก็จะนำมาคุย มาถ่ายทอด มาแลกเปลี่ยนกันอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย หากมีความสัมพันธ์อันห่างเหิน แม้แต่แต่ละคนจะมีความรู้ดี ๆ มากมาย ความรู้ก็ไม่สามารรถถ่ายทอดออกไปได้ ด้วยในใจมองเห็นเป็นคนแปลกหน้า ไม่อยากบอก ไม่กล้าถามได้

บรรยากาศอันดีคัก ผู้คนเดินขวั้ไขว่ เสียงพูดคุยกันดังโหมงโงง ตลาดนัดเกษตรอินทรีย์จึงมีรอยยิ้มแห่งมิตรภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นธรรมชาติ

ท่านผู้อ่านที่สนใจบริโภคผักไร้สารพิษ ลองไปซื้อหาได้ที่หลังตลาดค้าเที่ยง ใกล้หมู่บ้านอัมบุญยังข้างวัดป่าแพ่ง ทุกวันพุธกับวันเสาร์ เวลา ตี 5 จนถึงเที่ยงวัน

ผมได้ข่าวดีมาว่าตอนนี้กลุ่มได้ขยายการเปิดตลาดนัดเกษตรอินทรีย์ขึ้นอีกหลายแห่ง ที่ตรงข้ามร้านสหกรณ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ช่วงเวลาบ่าย 3 โมงถึง 6 โมงเย็น ที่หมู่บ้านแลนด์แอนด์เฮาส์ ทุกวันเสาร์เวลาบ่าย 3 โมงถึง 6 โมงเย็น ที่โรงเรียนดาราวิทยาลัย ทุกวันศุกร์ เวลาบ่าย 3 โมงถึง 5 โมงเย็น ที่โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ทุกวันศุกร์เวลาบ่าย 3 โมงถึง 5 โมงเย็น

เชิญนะครับ ไปซื้อหา ไปร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปัน เรื่องราวของชีวิต การกินการอยู่อย่างเป็นธรรมชาติ ได้ที่ตลาดนัดเกษตรอินทรีย์ทุก ๆ แห่ง

ตลาดนัดสินค้าเกษตรอินทรีย์ตรงข้ามสหกรณ์แม่โจ้

